

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.11.18.
COM(2020) 746 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az euróövezet gazdaságpolitikájáról

{SWD(2020) 276 final}

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az euróövezet gazdaságpolitikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 136. cikkére, összefüggésben annak 121. cikke (2) bekezdésével,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Covid19-világjárvány következtében az euróövezet gazdasága 2020 első felében hirtelen mély recesszióba süllyedt, és továbbra is ki van téve a tartós egészségügyi válság hatásainak. A Covid19-válság egy sor jelentős keresleti és kínálati oldali sokkhatást eredményezett, ami 2020-ban várhatóan 7,8 %-os csökkenést okoz a GDP-ben. A 2021-es fellendülés az előrejelzések szerint a korábban vártnál lassabb lesz, és a 2020. évi számottevő, a potenciális GDP mintegy –7,0 %-ának megfelelő kibocsátási rés 2021 végére nem fog megszűnni. Jelentős bizonytalanság övezi a gazdasági kilátásokat, ami a világjárvány és a gazdasági szereplők magatartásának alakulásával függ össze. A nemzeti és uniós szintű azonnali fellépés – többek között az Európai Unió Helyreállítási Eszköz (Next Generation EU) csomag révén – határozottan hozzájárult a sokk negatív következményei egy részének ellensúlyozásához és a piacok stabilizálásához. A sokk súlyosan érintette mind a lakossági fogyasztást, mind a beruházásokat, ami negatív hatást gyakorolt az árakra és a bérekre egyaránt. A munkaerőpiaci kilátások ugyancsak rosszabbra fordultak, és ezzel hét éve tartó javuló tendencia szakadt meg. Ugyanakkor annak köszönhetően, hogy valamennyi tagállamban sikeresen hajtottak végre ambiciózus szakpolitikai intézkedéseket – például a csökkentett munkaidős foglalkoztatás bevezetését és a tömeges elbocsátások és a jelentős jövedelemkiesések elkerülését célzó egyéb támogatási politikákat –, a munkanélküliség növekedését mérsékelte az aktivitási ráta

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

csökkenése, mivel az elbátortalanodott munkavállalók elhagyták a munkaerőpiacot, és ezzel párhuzamosan csökkent az összes ledolgozott munkaóra száma.

- (2) A Covid19-válság növeli az euróövezeti tagállamok közötti gazdasági különbségeket. A különbségek alakulására több tényező is hatással van: a kezdeti Covid19-sokk intenzitása és ideje; a kapcsolatintenzív ágazatok (pl. turizmus és vendéglátás) relatív mérete és gazdasági jelentősége, valamint a rendelkezésre álló költségvetési mozgástér különbségei. Ezek a különbségek hatással vannak a bizalomra, a beruházásokra és a növekedési kilátásokra, valamint a regionális különbségekre, amelyek korábban is fennálltak, de tovább fokozódhatnak. Hosszabb távon fennáll annak a kockázata, hogy a jelenlegi Covid19-válság tartósan negatív hatást gyakorol a potenciális növekedésre és a jövedelmi résekre a humán- és fizikai tőke (ideértve a tárgyi és immateriális javakat egyaránt) alacsonyabb szintje miatt. Ez a munkatermelékenység és a jövedelmek még alacsonyabb növekedését eredményezheti.
- (3) Az Unió gyors és erőteljes reakciója, beleértve a Next Generation EU-t, amely magában foglalja a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt, fokozta a piaci bizalmat, és megmutatta, hogy a tagállamok egységesen törekednek a gazdasági növekedés újraindítására, továbbá a gazdasági és társadalmi reziliencia megerősítésére. Az Unió és az euróövezet számára több új eszközről is azonnal megállapodás született. Ezek az eszközök már most is biztonsági hálót biztosítanak a munkavállalók számára (a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszközön, azaz a SURE eszközön keresztül³), a vállalkozások számára (az Európai Beruházási Bank programja révén) és a tagállamok számára az államadósság finanszírozási költségeinek stabilizálása érdekében, többek között az európai stabilizációs mechanizmusnak a pandémiás válsághelyzet kezelését célzó támogatása révén⁴. Az uniós szakpolitikai válasz magában foglalta továbbá a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválását, valamint az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok által biztosított rugalmasság igénybevételének ideiglenes keretét⁵. A kohéziós politikai alapokból származó forrásokat a koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés (CRII és CRII+) révén átcsoportosították azokra a területekre, ahol a forrásokra leginkább szükség van⁶.
- (4) A jól megtervezett szakpolitikáknak a Next Generation EU és annak fő eszköze, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő végrehajtása támogatni fogja a tagállamokat a növekedést ösztönző reformok elindításában, valamint a beruházások szintjének és minőségének fokozásában, összhangban a rezilienciaépítésre, valamint a zöld és digitális kettős átállásra vonatkozó célkitűzésekkel. Az eszköz elő fogja segíteni a humán tőke fejlesztését, támogatni fogja a munkavállalók sikeres foglalkozásváltását, ami a kohéziós politikai alapok mellett elengedhetetlen a kohézió biztosításához, a termelékenység fokozásához, valamint a gazdasági és társadalmi reziliencia javításához. Kulcsfontosságúak az uniós növekedési célkitűzések és a nemzeti strukturális kihívások, beleértve a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlásokban azonosítottakat is. Az említett

³ HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/44011/20200508-pcs-term-sheet-final.pdf>

⁵ HL C 91I., 2020.3.20., 1. o., HL C 112I., 2020.4.4., 1. o., HL C 164., 2020.5.13., 3. o., HL C 218., 2020.7.2., 3. o.

⁶ HL L 99., 2020.3.31., 5. o.

célkitűzéseket előmozdító éves fenntartható növekedési stratégia⁷ hét kiemelt kezdeményezést terjeszt elő: 1. Megújulás, 2. Korszerűsítés, 3. Töltés, 4. Kapcsolódás, 5. Modernizálás, 6. Kapacitásbővítés, 7. Átképzés és továbbképzés. Ezek a kiemelt kezdeményezések olyan közös kihívásokat jelentenek, amelyek összehangolt beruházásokat és reformokat tesznek szükségessé. A tagállamoknak beruházásokat kell megvalósítaniuk, reformokat kell végrehajtaniuk, és tovább kell integrálniuk értékláncaikat ezeken a kiemelt területeken. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel⁸ szóló rendeletjavaslat többek között előírja, hogy az euróövezeti tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveinek összhangban kell lenniük az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásban meghatározott kihívásokkal és prioritásokkal. Ezt a következetességet figyelembe kell venni a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésekor.

- (5) Az euróövezetben olyan szakpolitikai csomagra van szükség, amely azon túl, hogy támogatólag hat, összehangolt, átfogó és következetes módon enyhíti a Covid19-világjárvány hatását. A cél a munkaerőpiacra gyakorolt hosszú távú negatív hatások korlátozása, a jelentős gazdasági és társadalmi különbségek csökkentése, az egyensúlyhiányok és más, jelentős makroszintű kockázatok kezelése, és tágabb értelemben a potenciális gazdasági növekedésre középtávon gyakorolt negatív hatások elkerülése. Annak érdekében, hogy az euróövezetre vonatkozó politikai irányvonal összességében támogató legyen elengedhetetlen, hogy az euróövezeti szakpolitikai csomag három fő dimenziója – monetáris, költségvetési és strukturális – kölcsönösen következetes legyen.
- (6) Az Európai Központi Bank (EKB) megfelelő időben végrehajtott monetáris politikai beavatkozásainak célja a monetáris transzmissziós csatornák érintetlenségének megőrzése és a középtávú árstabilitás megőrzése volt. Az EKB jelentős további állami és magánszektorbeli eszközvásárlásokat jelentett be, amelyek összege 1 470 milliárd EUR lesz az eszközvásárlási program (APP, 2020 végéig 120 milliárd EUR)⁸ és a pandémiás vészhelyzeti vásárlási program (PEPP, legalább 2021 közepéig 1 350 milliárd EUR)⁹ keretében.
- (7) Az előrejelzések szerint a költségvetési irányvonal 2020-ban erősen expanzív lesz, és 2021-ben mind euróövezeti, mind nemzeti szinten támogató marad. A nemzeti költségvetési politikák összehangolása – a Stabilitási és Növekedési Paktum maradéktalan tiszteletben tartása mellett – döntő fontosságú a Covid19-sokkra adott hatékony válasz, valamint a gazdasági és monetáris unió (GMU) megfelelő működése szempontjából. A Bizottság 2020. március 20-án megállapította, hogy az EU gazdasága súlyos gazdasági visszaesést szenved el, és teljesülnek a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezésének aktiválásához szükséges feltételek. Ezt a következtetést a tagállamok pénzügyminiszterei is támogatták¹⁰. A tagállamok jelentős költségvetési intézkedéseket vezettek be a pandémia megfékezése és a különösen érintett egyének és vállalkozások támogatása érdekében, ideértve a rendkívüli likviditási támogatást is, amely elsősorban a vállalatoknak és a bankoknak a hiteláramlás biztosítása érdekében nyújtott garanciák formájában

⁷ COM(2020) 575 final.

⁸ HL L 157., 2016.6.15., 28. o.

⁹ HL L 91., 2020.3.25., 1. o.

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/>

testesült meg. További összehangolt költségvetési támogatást fognak nyújtani uniós szinten, nevezetesen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül.

- (8) A Covid19-válság gazdasági következményei jelentős negatív hatást gyakorolnak az államháztartásokra. Amennyiben az egészségügyi és gazdasági feltételek lehetővé teszik, a költségvetési politikáknak a prudens középtávú költségvetési pozíciók elérésére való összpontosítása – többek között a vállalatoknak és a polgároknak nyújtott támogatási intézkedések fokozatos megszüntetése révén – hozzájárul a költségvetés középtávú fenntarthatóságának biztosításához. Ezt oly módon kell megvalósítani, hogy az enyhítse a válság szociális és munkaerőpiaci hatását. Különösen fontosak a nemzeti költségvetések összetételének javítására és a költségvetés hosszabb távú fenntarthatóságának biztosítására irányuló reformok, amelyeknek az éghajlatváltozással és az egészségüggyel kapcsolatos kihívásokra is tekintettel kell lenniük. A nemzeti költségvetések összetételének javítása – különösen a kiadások felülvizsgálata és a hatékony közbeszerzési keretek kialakítása révén – megteremtheti az olyannyira szükséges költségvetési mozgásteret. A környezetbarát költségvetés-tervezés segíthet az éghajlatváltozás mérséklésével és a környezetvédelemmel kapcsolatos kihívások kezelésében is. A megfelelő, hatékony és inkluzív egészségügyi és szociális védelmi rendszerek biztosítják a nagyon is szükséges védelmet a leginkább rászorulóknak, automatikus stabilizátorként kulcsszerepet játszanak, és meg kell őrizniük az államháztartás fenntarthatóságát. Hasonlóképpen, a munkaerő-, tőke-, termék- és szolgáltatási piacok működését – megfelelő végrehajtás és ütemezés révén – erősítő reformok növelik a potenciális kibocsátást, egyúttal elkerülik az aggregált keresletre gyakorolt rövid távú negatív hatást.
- (9) A Covid19-válság rávilágít a hatékonyabb és méltányosabb állami bevételi rendszereket célzó reformok fontosságára. Mivel az euróövezeti tagállamok többségében továbbra is magas a munkát terhelő adóék, ezen reformok közé tartozik az adóterhek olyan adóalapokra való áthelyezése, amelyek kevésbé károsak a munkaerő-kínálatra, a termelékenységre, a beruházásokra és a növekedésre nézve, ugyanakkor figyelembe veszik a kapcsolódó elosztási hatást is. A környezetvédelmi adók és/vagy az externáliák egyéb árazási formáinak fokozott alkalmazása a „zöldebb” magatartás ösztönzése révén hozzájárulhat a fenntartható növekedéshez. Az agresszív adótervezéssel és adókikerüléssel foglalkozó nemzetközi és uniós intézkedések hatékonyabbá és méltányosabbá tehetik az adórendszereket. Emellett a gazdaság globalizációja és digitalizációja miatt elszakadt egymástól az értékteremtés és az adófizetés helye. Az OECD keretében zajlik a gazdaság digitalizációjából eredő adózási kihívások kezelésére irányuló munka, amelynek célja egy globális konszenzuson alapuló megoldás elérése.
- (10) Tekintettel a Covid19-sokk által előidézett nagy fokú bizonytalanságra és annak a beruházásokra gyakorolt káros hatására, különösen fontosak a beruházási szűk keresztmetszetek és a kínálati oldali korlátok kezelését célzó, az időszak elejére ütemezett reformok. Alapvető fontosságúak azok az intézkedések, amelyek felgyorsítják az uniós források lehívását és a források hatékony és eredményes felhasználását, különösen azokban a tagállamokban, ahol e tekintetben lemaradás tapasztalható, és ahol az uniós források a beruházások jelentős részét finanszírozzák. A vállalkozások adminisztratív terheit csökkentő reformok (pl. a közigazgatás digitalizálása, ideértve az elektronikus azonosítást is, igazságügyi reformok) és a pénzeszközökkel való visszaélést megelőző reformok (pl. korrupció, csalás és

pénzmosás elleni küzdelem¹¹⁾ javíthatják az üzleti környezetet, és elősegíthetik a beruházások, a munkahelyteremtés és a cégalapítás fellendítését.

- (11) A Covid19-válság számos vállalkozás számára jelentős bevételkiesést okozott, és az euróövezet egészében kockázatot jelent a társaságok fizetőképességére nézve. A hatékony fizetéseképtelenségi keretek létfontosságú szerepet játszanak az átmeneti problémákkal küzdő életképes vállalkozások támogatásában és a nem életképes vállalkozások rendezett megszűnésének biztosításában. A fizetéseképtelenségi keretek javítása segíthet a nemteljesítő hitelek várható növekedésének kezelésében és a gazdaság hitelezésének fenntartásában azáltal, hogy elősegíti a banki mérlegek megtisztítását és hosszú távon ösztönzi a határokon átnyúló beruházásokat. Ezzel összefüggésben a fizetéseképtelenségről, a szerkezetátalakításról és a második esélyről szóló irányelvet ((EU) 2019/1023 irányelv¹²⁾ azzal a céllal fogadták el, hogy a fizetőképességre vonatkozó nemzeti jogszabályokban minimumkövetelményeket vezessenek be a tagállamokban annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok számára rendelkezésre álljanak megelőző szerkezetátalakítási keretek olyan eljárásokat biztosítva, amelyek lehetővé teszik a túlzottan eladósodott vállalkozók adósságainak elengedését, továbbá hogy növeljék a fizetéseképtelenségi eljárások valamennyi típusának hatékonyságát. Fontos, hogy megfelelő ütemben haladjon az irányelv átültetése és végrehajtása. Az Európai Bizottság a tőkepiaci unióról szóló, 2020. szeptemberi cselekvési tervben¹³⁾ is bejelentette, hogy a nem banki fizetéseképtelenség fő területeit érintő minimális harmonizáción vagy fokozott konvergencián dolgozik. Ezen túlmenően a tagállamok a legjobb nemzetközi gyakorlatokkal összhangban tovább értékelhetik fizetéseképtelenségi keretrendszerük hatékonyságát és eredményességét, és kezelhetik a fennmaradó hiányosságokat¹⁴⁾.
- (12) Az áruk és szolgáltatások egységes piacának további elmélyítése, valamint az euróövezetnek a digitális korhoz való igazítása a növekedés, a konvergencia és a reziliencia fő motorja lehet. A közös valuta és az egységes piac egyaránt a gazdasági stabilizáció és a hosszú távú növekedés jobb feltételeinek megteremtésére irányuló erőfeszítések. A Covid19-válság fokozta a digitális eszközök használatát, rávilágított a digitális egységes piac fontosságára, és felgyorsította a digitális és készpénzmentes fizetési módszerek elterjedését. Az egységes piac azonban továbbra sem teljes, hiányosságok mutatkoznak különösen a szolgáltatások, konkrétan a kiskereskedelem és a szakmai szolgáltatások területén. Az egységes piac segíthet az árak rugalmatlanságának kezelésében, amely gátolja mind a monetáris transzmissziós mechanizmust, mind a gazdasági rezilienciát. Az egységes piac a termelési tényezők mobilitásán keresztül segít, ami lehetővé teszi az ágazatok, a régiók és a tagállamok számára, hogy a sokkhatásokra reagálva minimalizálják a gazdasági költségeket (pl. a munkanélküliséget). Az áruk és szolgáltatások egységes piacának további integrációja érdekében meg kell szüntetni az összes fennmaradó szükségtelen korlátozást, javítani kell a piacfelületei mechanizmusokat, és intézkedéseket kell

¹¹⁾ A Bizottság COM (2019) 360 final közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (2019. július 24.): A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem uniós keretének jobb végrehajtása felé.

¹²⁾ HL L 172., 2019.6.26., 18. o.

¹³⁾ COM(2020)590 final.

¹⁴⁾ Az eurócsoport számos elvet határozott meg, többek között az adósságválság korai felismerését és a korai szerkezetátalakítási eljárások rendelkezésre állását. Lásd: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2016/04/22/>

hozni az e célkitűzések eléréséhez szükséges igazgatási kapacitás biztosítása érdekében.

- (13) A munkaerőpiaci integrációt és átmenetet javító reformok és beruházások – különös tekintettel a digitális és zöld munkahelyekre – elengedhetetlenek a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez és a fellendülés támogatásához. Az azonnali nemzeti és uniós válságintézkedések korlátozták a munkavállalókra gyakorolt negatív gazdasági és társadalmi hatást. Ugyanakkor számos régóta tartó reformfolyamat még sürgetőbbé vált. Ezek közé tartoznak a hatékony aktív munkaerőpiaci intézkedések, beleértve az egyénre szabott támogatást, az oktatási és képzési rendszerek minőségének és befogadó jellegének javítása az oktatási eredmények korai életkortól kezdődő erősítése érdekében, az erőteljes átképzési és továbbképzési intézkedések, valamint a felnőttoktatásba és -képzésbe, valamint az online tanulási platformokba való beruházás, a készséghiány kezelése, a munkaképes népesség legsérülékenyebb rétegei – többek között a fiatalok és a tartósan munkanélküliek – foglalkoztatási kilátásainak javítása, valamint a nemek közötti szakadék megszüntetése. A minőségi munkahelyek teremtésének előmozdítása és a munkakörülmények javítása – különösen a megfelelő minimálbérek biztosítása és a munkaerőpiac szegmentációjának kezelése révén – kulcsfontosságú a fenntartható és inkluzív fellendülés támogatásához. A szociális párbeszéd és a kollektív tárgyalások fontos szerepet játszanak a szakpolitikák sikeres kialakításában és végrehajtásában.
- (14) A válságban automatikus stabilizátorként működő megfelelő, inkluzív és fenntartható egészségügyi és szociális védelmi rendszerekhez való hozzáférés fontos a gazdasági és társadalmi reziliencia szempontjából. Ezek segítenek a tisztességes életszínvonal és a lakosság jó egészségi állapotnak fenntartásában, ami a teljes gazdasági ciklusban alapvető fontosságú a termelékeny munkaerő-gazdaság szempontjából. Az egészségügyi reformokat és a reziliens egészségügyi rendszereket támogató beruházásoknak továbbra is prioritást kell élvezniük a tagállamok intézkedései között. A szociális jogok európai pillérének¹⁵ végrehajtása kulcsfontosságú a szakpolitikák irányítása szempontjából. A válsággal szembesülve még fontosabbá vált, hogy mindenki megfelelő szociális védelemben részesüljön, mind a minőségi egészségügyi és tartós ápolási-gondozási ellátás, mind pedig az összes munkavállaló – köztük az atipikus szerződéssel rendelkezők és az önfoglalkoztatók – jövedelemptételei tekintetében. Számos tagállam ideiglenes jövedelemtámogatási és szociális támogatási intézkedéseket fogadott el a rendkívül alacsony jövedelmű kiszolgáltatott csoportok és a munkanélküli ellátásra nem jogosult munkavállalók javára. Intézkedéseket hoztak az ellátások, a jogosultsági feltételek és a kiegészítő természetbeni szolgáltatások tekintetében. A szociális védelmi rendszerek megfelelőségét és hatókörét oly módon kell megerősíteni, hogy az biztosítsa az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát és a generációk közötti méltányosságot.
- (15) Az elmúlt években jelentős előrelépés történt, de a világjárvány okozta gazdasági válság ismét nyomást gyakorolt a pénzügyi ágazatra. Az euróövezeti bankokat a globális pénzügyi válságot megelőző időszakhoz képest erősebb veszteségviselő képességekkel felvértezve érte a mostani válság. Ennek, továbbá a monetáris és költségvetési intézkedéseknek is köszönhetően a válság kezdeti szakaszán túl sikerült elkerülni a piaci finanszírozási feltételek szigorítását, és biztosított volt a magánszektor folyamatos hitelezése. A válság valószínűleg további nyomást

¹⁵

Intézményközi nyilatkozat a szociális jogok európai pilléréről, HL C 428., 2017.12.13., 10. o.

gyakorol a bankok már amúgy is alacsony nyereségességi szintjére és a nemteljesítő hitelek arányára, valamint a nem banki pénzügyi szektorra, ahol a pénzkiáramlások és az értékelési veszteségek csak részben térültek meg. Ez hátráltathatja a hitelnyújtást, amely elengedhetetlen a fellendüléshez. A gyors és jelentős szakpolitikai beavatkozások erősítették a bizalmat és elősegítették a makroszintű pénzügyi stabilitás megőrzését. A kockázatok csökkentése szempontjából alapvető fontosságú a vállalati szektor sebezhetőségei és a pénzügyi szektor kockázatai közötti visszacsatolási hurok megszüntetése, valamint a strukturális hiányosságok kezelése a nyereségesség fokozása érdekében. Az állami hitelgarancia-programok segítik a vállalkozások és a bankszektor védelmét, ugyanakkor függő kötelezettségeket jelentenek a tagállami költségvetések számára. Az életképes és a nem életképes vállalkozásokat megkülönböztető hatékony rendszer hiányában a fizetéseképtelenségi moratórium meghosszabbítása és a nemteljesítő hitelek átstrukturálása nehéz döntésekkel jár, mivel ez a források helytelen elosztásához és egy esetleges csőd esetén a veszteségek növekedéséhez vezethet.

- (16) A gazdasági és monetáris unió kiteljesítése továbbra is alapvető fontosságú. A fennmaradó hiányosságok megszüntetése tovább fokozhatja az euróövezet stabilitását és rezilienciáját, és megerősítené az euró nemzetközi szerepét, amely az elmúlt években nagyjából stabil maradt. Rövid távú stabilizációs funkcióján és a fellendülés támogatásában betöltött szerepén túl a Next Generation EU-nak hosszú távon is megvan a lehetősége arra, hogy hatást gyakoroljon a gazdasági és monetáris unióra. Az euróövezet jövőbeli sokkhatásokkal szembeni rezilienciájának növelése, valamint az euróban denominált adósságok – többek között a zöld és szociális beruházási kötvények – jelentős volumenű kibocsátása növeli a kiváló minőségű, euróban denominált hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok piacának mélységét és likviditását, ezen keresztül pedig megerősítheti az euró nemzetközi tartalékvalutaként betöltött szerepét. Mindazonáltal a gazdasági és monetáris unió mindaddig nem lehet teljes, amíg a bankunió és a tőkepiaci unió nem valósul meg teljeskörűen. A bankunió megerősítése továbbra is kulcsfontosságú a pénzügyi stabilitás biztosítása, a pénzügyi piacok széttagoltságának csökkentése és a gazdaságba irányuló hiteláramlásnak a válság idején való védelme érdekében. Prioritást élvez az Európai Stabilitási Mechanizmus reformcsomagjával kapcsolatos munka lezárása, ideértve az Egységes Szanálási Alap védőhálójának bevezetését is. Ezt a védőhálót működőképesé kell tenni és prioritást kell neki adni, feltéve, hogy a kockázatcsökkentés terén megfelelő előrelépés történt. Tovább kell munkálkodni a szanálások során történő likviditásnyújtás jelenlegi formájának korlátait megszüntető megoldásokon. A 2020. szeptemberi új cselekvési tervben jelzetteknek megfelelően a tőkepiaci unió kiteljesítése kulcsfontosságú prioritás. Az Unió belső piacát teljes mértékben tiszteletben tartó, és az euróövezeten kívüli tagállamokhoz nyitott és átlátható módon közelítő erős és reziliens gazdasági és monetáris unió fontos lesz az euró nemzetközi szerepének megerősítése, valamint az Unió gazdasági és pénzügyi autonómiájának biztosítása szempontjából is, amelyre vonatkozóan a Bizottság közleményt fog előterjeszteni,

AJÁNLJA, hogy az euróövezeti tagállamok a 2021–2022 közötti időszakban egyénileg – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – és az eurócsoporthoz belül kollektíven tegyenek intézkedéseket a következők érdekében:

1. A gazdaság helyreállítását támogató gazdaságpolitikai irányvonal biztosítása

Mivel az egészségügyi szükséghelyzet továbbra is fennáll, a költségvetési politikáknak minden euróövezeti tagállamban támogató jellegűnek kell maradnia 2021 egészében.

A szakpolitikai intézkedéseknek az országspecifikus körülményekhez kell igazodniuk, továbbá időszerűnek, átmenetinek és célzottaknak kell lenniük. Mivel a lefelé mutató kockázatok továbbra is fennállnak, a tagállamok folytassák a világjárvány hatékony kezelésére, a gazdaság működésének fenntartására és a fenntartható fellendülés támogatására irányuló intézkedések koordinálását.

Amikor a járványügyi és gazdasági feltételek lehetővé teszik, fokozatosan vezessék ki a vállalkozásoknak és a polgároknak nyújtott támogatási intézkedéseket oly módon, hogy az enyhítse a válság szociális és munkaerőpiaci hatását, és folytassanak olyan költségvetési politikát, amelynek célja a prudens középtávú költségvetési pozíciók elérése és az adósság fenntarthatóságának biztosítása a beruházások fokozása mellett.

A tagállamok törekedjenek olyan reformok végrehajtására, amelyek megerősítik az egészségügyi és szociális védelmi rendszerek hatókörét, megfelelőségét és fenntarthatóságát.

A tagállamok fordítsanak különös figyelmet a költségvetési intézkedések minőségére. Javítsák az államháztartási gazdálkodást, beleértve különösen a beruházásokat és a környezetbarát költségvetés-tervezést, valamint a közbeszerzési kereteket. Végezzék el a kiadások arra irányuló felülvizsgálatát, hogy a közkiadások jobban összpontosítsanak a gazdaság helyreállításával és rezilienciaépítéssel kapcsolatos szükségletekre.

2. A konvergencia, a reziliencia, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés további javítása

Csökkentsék a további divergencia kockázatát és fokozzák az euróövezeti gazdasági és társadalmi rezilienciát olyan reformok végrehajtása révén, amelyek erősítik a termelékenységet és a foglalkoztatást, biztosítják a források zökkenőmentes elosztását, javítják a piacok és a közigazgatás működését. Növeljék továbbá az állami és magánberuházások volumenét a gazdaságélénkítés támogatása érdekében, összhangban a méltányos, inkluzív, zöld és digitális átállással.

Folytassák az áruk és szolgáltatások – köztük a digitális szolgáltatások – egységes piacának integrálását a szükségtelen korlátozások megszüntetése, a piacfelügyelet fokozása és a megfelelő igazgatási kapacitás biztosítása révén.

Hozzanak hatékony aktív munkaerőpiaci intézkedéseket és támogassák a foglalkozásváltást, különösen a zöld és digitális gazdaság irányába történő elmozdulást. Mozdítsák elő a méltányos munkafeltételek érvényesülését és kezeljék a munkaerőpiaci szegmentációt. Biztosítsák a szociális partnerek érdemi bevonását a szakpolitikai döntéshozatalba, erősítsék meg a szociális párbeszédet és a kollektív tárgyalások rendszerét. Erősítsék meg az inkluzív oktatási és képzési rendszereket, és fokozzák a készségfejlesztésbe és a szakemberhiány kezelésére irányuló beruházásokat.

Folytassák a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívásoknak az OECD keretében történő kezelésére irányulóan egy globális, konszenzuson alapuló megoldás kialakítása érdekében megkezdett munkát, és álljanak készen arra, hogy 2021 júniusáig uniós szintű lépéseket tegyenek. Tegyenek további lépéseket az agresszív adótervezés elleni küzdelem terén, csökkentsék az adóék mértékét, valamint támogassák az adóztatásnak a szén-dioxid-árazás és a környezetvédelmi adóztatás felé történő elmozdulását.

3. A nemzeti intézményi keretek megerősítése

Hajtsanak végre olyan előre ütemezett reformokat, amelyek megszüntetik a beruházásokat akadályozó szűk keresztmetszeteket és biztosítják az uniós források – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – hatékony és megfelelő időben történő felhasználását. Fokozzák a közigazgatás hatékonyságát és digitalizáltságát, ideértve az igazságszolgáltatást és az egészségügyi rendszereket, valamint az állami foglalkoztatási szolgálatokat. Csökkentsék a vállalkozások adminisztratív terheit és javítsák az üzleti környezetet. Működtessenek hatékony kereteket a csalás, a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem érdekében.

Tegyenek konkrét intézkedéseket a fizetésképtelenségi keretek hatékonyságának, eredményességének és arányosságának növelése, a nemteljesítő kitételek kezelése és a hatékony tőkeallokáció biztosítása érdekében.

4. A makroszintű pénzügyi stabilitás biztosítása

Mindaddig tartsák fenn a gazdaságba irányuló hitelcsatornákat és az életképes vállalkozások támogatását célzó intézkedéseket, amíg ez a példa nélküli válság okozta szükséghelyzet közepette indokolt.

Többek között a nemteljesítő hitelek további kezelése útján tegyenek intézkedéseket a banki szektor rendezett mérlegének fenntartása érdekében, különösen a nemteljesítő hitelek másodlagos piacainak fejlesztése révén.

5. A gazdasági és monetáris unió kiteljesítése és az euró nemzetközi szerepének megerősítése

Az euróövezet rezilienciájának növelése érdekében a bankunió és a tőkepiaci unió kiteljesítése, valamint a digitális pénzügyi szolgáltatásokkal, a lakossági pénzügyi szolgáltatásokkal és a fenntartható finanszírozással kapcsolatos politikák végrehajtására irányuló kezdeményezések révén tegyenek előrelépést a gazdasági és monetáris unió elmélyítése terén.

Fokozzák a banki válságkezelés és a betétbiztosítási keret és különösen a rövid távon prioritást élvező bankuniós szilárd biztonsági hálók hatékonyságát, arányosságát és általános koherenciáját.

Az e területeken elért eredmények hozzá fognak járulni az euró nemzetközi szerepének erősítéséhez, és az Unió belső piacának teljes körű tiszteletben tartása mellett jobban előmozdítják Európa gazdasági érdekeit.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*